

REVISORSEXAMEN

Del II

November 2023

© Revisorsinspektionen 2023

REVISORSEXAMEN

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum:	28 November 2023
Skrivtid:	2 x 6,0 timmar, varav 6,0 timmar för del I
Krav för godkänt resultat:	90 poäng av 150 utan några särskilda krav på fördelningen av poäng på olika uppgifter

Regler

- Du ska skriva ditt tentandnummer på varje sida eller kalkylblad som lämnas in så att dina svar kan hanteras anonymt.
- Det är inte tillåtet att ha kontakt med någon person eller använda Internet, e-post eller liknande för att söka kontakt med någon annan person.
- Det är inte tillåtet att använda Internet, e-post eller liknande för att söka efter information.

Följs inte reglerna kan Revisorsinspektionen avstå att rätta tentandens prov samt meddela tentandens handledare och arbetsgivare om det inträffade. Kontroll av tentandens dator kan göras såväl innan, som under och efter provet.

Inlämning av svar

- Efter skrivtidens slut så lämnas svaren in via e-post.
- Spara en säkerhetskopia av svaret på din dator.

Utformning av svar

- Du lämnar alltid dina svar i egenskap av auktoriserad revisor.
- Svarstexten ska vara självständigt skriven och utformad så att den besvarar frågan på ett koncist sätt.
- Svarstexten ska inte enbart bestå av inklippt text eller hänvisningar till annan text, såsom lagar, råd, rekommendationer och liknande.
- Du ska ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar.
- Du ska markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa.
- Svaren bör utformas så att det framgår hur du har uppfattat frågeställningen.
- Svaren bör visa vilka resonemang du har fört, inklusive hänvisningar och eventuella beräkningar samt en tydlig slutsats.
- När en revisionsberättelse efterfrågas ska en komplett revisionsberättelse bifogas, utan ditt namn eller revisionsföretag.

Bedömning

Bedömningen av svar sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan, beroende på motiveringar och eventuella kompletterande antaganden, också beaktas vid bedömningen. Poängsättning sker i enlighet med mallen, stor betydelse läggs också vid relevans i resonemang, tydlighet i vad tentanden avser med sitt svar och om svaret som helhet uppvisar att tentanden behärskar svarsområdet.

Uppgift 4	Electronica AB (publ)	Poäng
	Deluppgift 4.1	5
	Deluppgift 4.2	6
	Deluppgift 4.3	5
	Deluppgift 4.4	5
	Deluppgift 4.5	5
Summa		26

Uppgift 5	Fastighets AB Kronan	Poäng
	Deluppgift 5.1	5
	Deluppgift 5.2	6
	Deluppgift 5.3	5
	Deluppgift 5.4	8
Summa		24

Uppgift 6	AB Massproduktion	Poäng
	Deluppgift 6.1	4
	Deluppgift 6.2	5
	Deluppgift 6.3	6
	Deluppgift 6.4	5
	Deluppgift 6.5	5
Summa		25

Lycka till!

4. Electronica AB (publ.) (26 poäng)

Bakgrund

Electronica är en noterad koncern på Nasdaq Stockholm vars kärnverksamhet är att sälja hemelektronik på den globala marknaden. Försäljning av bolagets produkter sker via butik, återförsäljare, innesäljare och webbshop.

Du är sedan fem år byråvald revisor i bolaget. Koncernen upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med IFRS. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2023	2022	2021
Intäkter	7 421,1	5 269,0	4 869,7
Resultat före skatt	10,2	10,6	8,0
Summa tillgångar	430,1	301,4	286,5
Soliditet	45 %	46 %	56 %
Medelantal anställda	540	432	411

Deluppgift 4.1 (5 p)

Det har kommit en del förändringar vid årsskiftet 2022/2023 i de regler som styr tillhandahållandet av icke-revisionstjänster till en revisionskund och ledningen för Electronica ber dig redogöra för dessa nyheter och hur det påverkar bolaget vid årsskiftet 2022/2023.

Uppgift

Redogör för förändringen (december 2022) i de regler som styr tillhandahållandet av icke-revisionstjänster och hur det påverkar bolaget.

Deluppgift 4.2 (6p)

I samband med revisionsplaneringen har teamet identifierat försäljningsprocessen, inköpsprocessen samt varulagerprocessen som väsentliga finansiella processer. För dessa planeras en kontrollbaserad granskningsansats. Processerna är integrerade med varandra och beroende av bolagets IT-system. För att revisionen ska bli effektiv är det viktigt att granskningen även omfattar de allmänna (generella) IT-kontrollerna och att det går att förlita sig på dessa i revisionen.

Uppgift

Beskriv vad allmänna (generella) IT-kontroller är samt uprätta förslag på lämpligt granskningsprogram för granskning av dessa.

Deluppgift 4.3 (5p)

Revisionsteamet har tagit del av föregående års årsredovisning. I bolagets publicerade årsredovisning presenteras annan information som ej ingår i de finansiella rapporterna (framvagnen). Bland denna information redogör bolaget bland annat för rådande klimatomställning enligt följande:

”Målet enligt Parisavtalet att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5° C ska uppnås bland annat genom samarbete mellan regeringar, branscher, företag och individer som driver på hårdare lagstiftning, miljöfokuserad innovation och ökad efterfrågan på miljövänliga produkter och tjänster. Koldioxidutsläppen blir strikt begränsade och koldioxidskatter utökas. Detta ställer krav på att processer förändras så att lägre koldioxidutsläpp sker liksom ökad användning av cirkulära material och produkter. Ett förändrat kundbeteende där ”on demand” bytts till ”on time” ökar fokus på logistikkanaler och åtagandet om klimatkompenserade returer inför vårt mål att vara klimatneutrala 2025.” **Uppgift**

Hur tar du ställning till denna information i din riskbedömning i revisionen? Vilka områden i revisionen påverkas av att du fått denna information?

Deluppgift 4.4 (5p)

Som aktör på den globala marknaden köper och säljer Electronica varor i utländsk valuta. Därtill har moderbolaget ett antal bankkonton i utländsk valuta (EUR, USD) samt lån i EUR till utländska dotterbolag. Valutakurserna har under året rört sig mycket vilket skapat väsentliga valutakursdifferenser i bolagets resultaträkning. Det skapar periodmässiga fluktuationer. Moderbolaget tillämpar en kostnadsslagsindelad uppställning i resultaträkningen. Per 31 december 2023 finns följande valutakursdifferenser redovisade i bolagets resultaträkning:

Konto	Benämning	Belopp (Kr)
3901	Orealiserade valutakursvinster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär	370 322,00
3902	Realiserade valutakursvinster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär	368 100,00
7260	Orealiserade valutakursförluster på	-870 860,00

	fordringar och skulder av rörelsekaraktär	
7261	Realiserade valutakursförluster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär	-6 253 125,00
8290	Orealiserade värdeförändringar valutakonto, EUR	-620 133,00
8291	Orealiserade värdeförändringar valutalån, EUR	2 455 545,00
8292	Realiserade värdeförändringar valutalån, EUR	-6 790 321,00
8301	Orealiserade värdeförändringar valutakonto, USD	789 540,00
8302	Orealiserade värdeförändringar valutalån, USD	-168 861,00
8303	Realiserade värdeförändringar valutalån, USD	3 410 600,00

Uppgift

Redogör för hur de olika valutakursdifferenserna ska klassificeras i resultaträkningen.

Deluppgift 4.5 (5p)

I samband med årets revision har revisionsteamet noterat ett antal brister i den interna kontrollen. Bristerna är olika till karaktär och väsentlighet. Revisionsteamet har löpande lämnat återkoppling kring bristerna till koncernens ekonomichef.

Uppgift

Redogör för vilka krav som åligger revisorn kring kommunikation om brister i den interna kontrollen.

5. Fastighets AB Kronan (24 p)

Bakgrund

Fastighets AB Kronan är ett mindre fastighetsbolag. Verksamheten består av uthyrning av hyreslägenheter. Bolaget kontrollerar också 100% av rösterna i en Bostadsrättsförening, BRF Kronan. Ingen koncernredovisning upprättas då koncernen är mindre enligt ÅRL definition.

Fastighets AB Kronan ägs av två bröder. Bröderna rekryterade 2022 en extern VD med stor erfarenhet inom fastighetsbranschen.

Du är sedan tre år personvald revisor. Bolaget upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K2. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för bolaget ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2023	2022	2021
Intäkter	5,2	5,1	5,1
Resultat före skatt	6,5	5,6	5,4
Summa tillgångar	100,6	105,4	104,5
Soliditet	52 %	57 %	49 %
Medelantal anställda	5	6	5

Deluppgift 5.1 (5 p)

Bolagets hyresaviseringar hanteras manuellt. Det finns inga formaliserade kontroller i processen och de kontroller som utförs innehåller dessutom brister avseende hyresintäkter.

Uppgift

Beskriv din riskbedömning och de granskningsåtgärder du planerar för att möta de identifierade riskerna.

Deluppgift 5.2 (6 p)

Det nuvarande ränteläget och ökade omkostnader har fått en väsentlig påverkan på bolaget. Med försämrat kassaflöde har bolaget fått problem med att betala sina skulder.

Uppgift

Redogör för hur detta påverkar planeringen av revisionen och vilka eventuella aktiviteter som bör vidtas av revisorn i samband med årsbokslutet.

Deluppgift 5.3 (5 p)

En av bröderna kontaktar dig innan årsbokslutet. Han önskar information om möjligheterna att genomföra en uppskrivning av en fastighet. En uppskrivning skulle synliggöra de övervärden som finns på fastigheten för bolagets intressenter.

Uppgift

Redogör för möjligheterna till att bokföra uppskrivningen av fastigheten samt vilken effekt det skulle få på årsredovisningen för Fastighets AB Kronan.

Deluppgift 5.4 (8 p)

- a) Bolaget har under 2023 noterat ett större fel i den underskrivna årsredovisningen för räkenskapsåret 2022. Felet avsåg en sent inkommen faktura rörande löpande underhåll, som av misstag inte redovisats som en Upplupen kostnad i bokslutet per 31 december 2022. Felet överstiger den övergripande väsentligheten. Bolaget har bokfört kostnaden i resultaträkningen 2023 och har lämnat tillräckliga upplysningar om detta i årsredovisningen 2023.
- b) Den externa VD:n har under mars 2023 tecknat ett väsentligt avtal. Avtalet anses utgöra en del av den löpande verksamheten och något jävsförhållande föreligger inte. I samband med bokslutet 2023 upptäcker styrelsen avtalet och anser det vara väsentligt dyrare jämfört med tidigare avtal. De kunde påvisa att andra leverantörer är betydligt billigare. Styrelsen konfronterar VD och anser att bolaget skadats av agerandet från VD.

Uppgift

Det har nu blivit dags att upprätta revisionsberättelsen och du har att ta ställning till hur ovanstående punkter eventuellt påverkar denna. Redogör för dina ställningstaganden och upprätta fullständig revisionsberättelse.

6. AB MassProduktion (25 poäng)

Bakgrund

AB MassProduktion är ett bolag som tillverkar varor på uppdrag. Till följd av stor efterfrågan på koncernens tjänster har anställning skett av personal från andra länder samt tidigare anställda som gått i pension.

Inom koncernen finns det totalt tre svenska bolag med olika verksamhetsinriktningar. Förutom moderbolaget AB MassProduktion, ingår de helägda dotterbolagen DesignProduktion AB och AB SpecialTillverkarna. Den totala investeringen i dotterbolagens verksamheter uppgår per 31 december 2023 till 33 Mkr.

Du är sedan fyra år byråvald revisor i bolaget. Koncernen upprättar sin finansiella rapportering i enlighet med K3. Koncernen är privatägd. Bolagets räkenskapsår är kalenderår.

Den ekonomiska informationen för koncernen ser ut enligt följande:

Ekonomisk information (Mkr)	2023	2022	2021
Intäkter	1 723,1	2 069,0	1 565,7
Resultat före skatt	22,2	24,6	17,0
Summa tillgångar	250,1	270,4	225,5
Soliditet	24 %	26 %	27 %
Medelantal anställda	60	65	50
Andelar i dotterbolag (i MB)	33	33	33

Deluppgift 6.1 (4 p)

Ekonomichefen har noterat ett fel i den till Bolagsverket inskickade årsredovisningen för 2022.

Uppgift

Redogör för vilka möjligheter som finns för bolaget att ändra en redan påskriven och hos Bolagsverket registrerad årsredovisning.

Deluppgift 6.2 (5 p)

I samband med årets förvaltningsrevision noteras att bolaget har redovisat full arbetsgivaravgift för samtliga anställda. Det finns bland annat följande arbetstagare, utöver ordinarie anställda:

- a) Sommarjobbare 17 år med total bruttoersättning uppgående till 32 000 kr
- b) Pensionär 67 år
- c) Distansarbete från land utanför EES där utförd tjänst motsvarar karaktären på det arbete som tidigare utfördes av den anställde i Sverige
- d) Styrelseledamot som har fakturerat sitt styrelsearvode från eget bolag.

Uppgift

Redogör för hur arbetsgivaravgifter ska redovisas för ovanstående arbetstagare.

Deluppgift 6.3 (6 p)

Under 2023 har bolaget genomfört inventering av maskinparken och noterat tre maskiner som behöver åtgärdas:

- a) En större maskin har bedömts som obrukbar och behöver bytas ut. Inköspriset för den nya maskinen uppgår till 1 090 Tkr. Det tillkommer även transport- och installationskostnad om 35 Tkr respektive 75 Tkr. Eftersom maskinen är en ny modell, med nya användningsområden och därtill en ny kategori kunder som beställare, har en kurs genomförts för personalen, av en extern part. Kursen kostar 50 Tkr. Förvärvet skedde per 1 mars 2023. Den förväntade livslängden är 10 år. Den utbytta maskinen var fullt avskriven per 31 december 2022.
- b) En fungerande maskin kräver reparation av en komponent. Inköspriset för hela maskinen var 1 450 Tkr per 1 augusti 2020 med en förväntad livslängd för maskinen och dess komponenter om 10 år. Komponenten uppskattas utgöra 20% av anskaffningsvärdet. Priset för utbytet av komponenten uppgår till 320 Tkr. Reparationen skedde 1 januari 2023 i samband med att fabriken var nedstängd för nyårsledigheten.
- c) En äldre maskin behöver extra service. Kostnaden för denna service uppgår till 25 Tkr. Inköspriset för hela maskinen var 900 Tkr per 1 juni 2015 med förväntad livslängd om 10 år. I samband med servicen gjordes en omprovning av livslängden för maskinen, pga. onormalt lågt slitage på maskinen. Den förväntade livslängden ändras till 12 år.

Uppgift

Redogör för den redovisningsmässiga hanteringen av ovanstående åtgärder samt beräkna årets avskrivningar i årsbokslutet 2023.

Deluppgift 6.4 (5 p)

I samband med granskningen av årsbokslutet frågar revisorsassistenten dig om hjälp för att förstå engagemangsbeskedet som erhållits från bank (se bilaga).

Uppgift

Utifrån information på engagemangsbeskedet redogör för vilka poster som moderbolaget ska ta upp som ställda säkerheter respektive eventalförpliktelser i Årsredovisningen för AB MassProduktion.

Deluppgift 6.5 (5 p)

Du deltar på en lunch med företagsledningen. En av deltagarna undrar om det finns krav på utbildning för erfarna revisorer.

Uppgift

Redogör för det krav som Revisorsinspektionen (RI) har på fortbildning för auktoriserade revisorer.